

THƯ VIẾT GỬI TƯƠNG LAI

(Bài viết đạt Giải Nhất Hội thi Quận 8 đến với Hành trình văn hóa Thành phố Hồ Chí Minh lần II năm 2024, chủ đề “Văn hóa gia đình”)

THƯ GỬI CON GÁI KHI CON 18 TUỔI

Tác giả: Trương Thị Luyện

Đơn vị: Chi bộ Khu phố 4 - Phường 14

Nấm! Con gái yêu của mẹ!

Hôm nay, là ngày 14 tháng 4 năm 2041 - ngày con tròn mười tám tuổi. Mẹ không biết lúc này mẹ đã trở thành một bà già lắm cảm hay chưa? Hoặc pà pá (ba) con có trở thành một ông lão khó tánh hay không? Nhưng mẹ tin chắc rằng, tình yêu của mẹ và ba dành cho con chưa bao giờ thuyên giảm.

Hôm nay, là ngày ba và mẹ đã trông chờ từ lâu, ngày con đã khôn lớn, đã có thể tự do, tự lập, phải tự có trách nhiệm với bản thân, với gia đình và xã hội. Ngày con có thể tự tin sải bước trên đường đời mà không cần phải có mẹ hay ba dìu dắt. Ngày mà từ đây, con có thể thoải mái tụ tập bạn bè, uống một ly bia chúc mừng sự trưởng thành của bản thân. Ngày mà con có thể đặt bút viết những nét đầu đời trong lý lịch xin việc làm. Ngày mà con có thể trao trọn trái tim cho một chàng trai nào đó mà con cho là tốt nhất dưới sự chúc phúc của mẹ và ba.

Năm mẹ mười tám tuổi, mẹ thích tụ tập bạn bè, thích đi ca hát, thích uống vài ly, thích tám chuyện tới khuya, thích thể hiện cái tôi của mình với bạn bè,... Ai cũng có bạn bè từ bạn học chung các cấp, bạn đồng nghiệp, bạn hàng xóm, bạn tình cò quen biết... Ai cũng thích vui chơi với biết bao sự cám dỗ, nhưng lúc nào mẹ cũng có một chừng mực giữ cho riêng mình. Đối với bạn bè, qua thời gian tiếp xúc, mẹ tin chắc rằng tự bản thân con một phần cảm nhận được ai tốt, ai xấu. Ai có thể kết thân, ai chỉ chơi xã giao, hoặc ai mình không nên chơi. Bạn bè không ai ép buộc mình chơi với họ hay không, mà đó cũng chính là điều bản thân con có thể lựa chọn, cũng như câu: “chọn bạn tốt mà chơi”. Mẹ tin rằng con đủ lý trí, tỉnh táo để nhận ra bạn tốt, bạn xấu trong cuộc sống của mình.

Ngoài ra, con còn có thể tham gia tất cả các hoạt động vui chơi, hát, nhảy, tất cả các hoạt động cộng đồng, tất cả các hội, nhóm, câu lạc bộ con thích mà không cần phải có chữ ký của ba mẹ làm người giám hộ. Miễn những điều đó không vi phạm đạo đức, không vi phạm pháp luật thì mọi thứ mẹ và ba điều không hề cấm cản. Đồng thời, con cũng phải hiểu rằng, kể từ hôm nay con cũng là một phần của cộng đồng, với vai trò là một người công dân, con, trước hết, phải có trách nhiệm với bản thân mình, với gia đình và với xã hội.

Tuổi mười tám mẹ cũng từng mộng mơ sẽ có một chàng hoàng tử giàu có theo đuổi, và mộng mơ rằng cuộc đời của mình sẽ giống như nàng lọ lem trong cổ tích... Vậy đó, tuổi mười tám ai chẳng mơ mộng. Đến năm hai mươi tuổi, mẹ ngồi trên chiếc xe đạp cà tàng của ba con, tự nghĩ lại bản thân mà cười khúc khích. Mẹ mê nụ cười của ba con, mê chiếc xe đạp bị rỉ sét ấy, mẹ ngồi trên thanh sắt phía trước xe đạp, 2 người dạo quanh Phường 14, Quận 8, gió cặp mé sông thổi bay vào mặt, thổi bay lên những giận dỗi đời thường... Mẹ và ba quen nhau lúc cả hai còn khó khăn lắm, hai người đều phải đi làm, rồi tự xoay sở để đi học. Vậy đó, thời gian dành cho nhau ít lắm, đôi lúc chỉ là hẹn nhau ăn một tô mì gõ ven đường, nhưng hề gặp nhau là không ngừng có chuyện để nói... Vậy mà, mẹ lại thấy những ngày tháng đó thấm sâu vào tim và không bao giờ quên được. Mẹ và ba đã hạnh phúc như thế cho đến tận hôm nay.

Còn con, con có thể yêu và cưới một chàng trai giàu có nhưng điều trên hết chàng trai đó phải thương con và sự giàu có đó phải do anh ta tạo ra và biết giữ gìn. Con cũng có thể yêu và cưới một chàng trai có hoàn cảnh khó khăn nhưng trên hết chàng trai đó phải thương con và có ý chí phấn đấu cho tương lai. Con có quyền lựa chọn tất cả, vì đây chính là cuộc đời của con, một cuộc đời tự do mà từ đây mẹ và ba chỉ có thể trông theo, cảm nhận qua lời kể của con. Rồi sẽ có những đau khổ trong tình yêu mà ai cũng phải trải qua, sẽ có những hạnh phúc mà không niềm vui nào thay thế được, sẽ có những đau đớn khi bị người khác phản bội, hoặc niềm tin sẽ dần mất đi một khi bị lừa dối. Hãy sống chậm lại, làm những gì bản thân con cho là đúng, vì con đã đủ trưởng thành để nhận thức, đủ mạnh mẽ, đủ bản lĩnh để hiểu rõ các vấn đề xảy ra xung quanh bản thân mình đúng không?.

Ngày con tròn mười bốn tháng tuổi, mỗi sáng thức dậy mẹ dạy con tập kêu tiếng “Mẹ”. Mẹ nói rồi con lặp lại từ mẹ nói: “Mẹ, Pà pà (ba), A mák (bà nội), A côn (Ông nội), Bà Ngoại, Tù a ý (dì lớn ở đây tức là dì hai, chị của mẹ), Tù a tĩa (dượng lớn ở đây tức là dượng hai, chồng của dì hai), cậu ba (anh của mẹ), mợ ba (vợ của cậu ba), A chik (chú Út, em của ba)”. Đó đều là những người thân của gia đình mình, luôn yêu thương con vô điều kiện, sẵn sàng giúp đỡ con khi con cần về vật chất, sẵn sàng lắng nghe khi con có những nỗi niềm cần bộc bạch và sẵn sàng có mặt khi con ốm đau, thương tích... Ngày 28 tháng 7 năm 2024 lúc 01 giờ 00 phút, con giật mình khóc chóc, mẹ không biết

con đau ở đâu? Tim mẹ đau lắm, cả nhà đã thức giấc vì con, thay phiên nhau ẵm con trên tay vỗ về. Mẹ đặt bút viết cho con bức thư khi con đã lại say giấc.

Mẹ biết với guồng quay cuộc sống hiện nay, thời đại của con sẽ khác thời của mẹ rất nhiều, cả về kiến thức học tập, cả về sự cạnh tranh khốc liệt trong xã hội. Cả về đề thi Đại học của con cũng sẽ rất khác, sẽ rất khó hơn so với thời của mẹ. Nếu con thi đậu vào một trường Đại học mà con kỳ vọng, điều đó rất tốt, nó như bước đệm, là một hành trang nhỏ cho con vào đời dễ dàng hơn. Còn nếu con thi rớt Đại học cũng không sao, con có thể lựa chọn thi lại trong năm sau, năm tới và năm tới nữa. Con có quyền chọn một ngành nghề mà con thích, một sở trường con thấy phù hợp với bản thân, nếu chọn sai con con có thể chọn lại. Cơ hội là do bản thân tạo ra và nó không bao giờ kết thúc vì tri thức sẽ là nền tảng chắc chắn cho con thực hiện ước mơ của mình như câu “học hành thi cử vẫn là con đường công bằng nhất làm thay đổi số phận con người” (trích trong sách “*Vô cùng tàn nhẫn, vô cùng yêu thương*”). Tất cả đều do con lựa chọn, con sẽ là người đánh giá bản thân mình tốt nhất trên tất cả các phương diện, hiểu rõ mong muốn của bản thân và hiểu được thực lực của mình đến đâu. Thậm chí trong công việc tương lai sẽ có nhiều áp lực, cạnh tranh hơn, đòi hỏi sự nỗ lực nhiều hơn so với thời đại của mẹ và ba. Bạn bè sẽ có lúc có thể lừa dối con, tình yêu có thể phản bội con, công việc có thể gây cho con nhiều áp lực nhưng gia đình thì lúc nào cũng luôn bên cạnh chào đón con, tạo cho con cảm giác ấm áp nhất. Mẹ rất mong, những khi con bế tắc nhất, đau khổ nhất, không còn hy vọng hay không còn niềm tin... Con sẽ nhớ ngay đến: Mẹ, ba, bà nội, ông nội, bà ngoại, dì hai, dượng hai, chú út, mợ ba, cậu ba. Ai cũng được, chỉ cần con gọi một tiếng, bất kể độ tuổi nào, con còn nhỏ hay đã trưởng thành mọi người luôn yêu thương con và sẵn sàng sẻ chia với con, con không bao giờ cô độc cả. Vì tất cả chúng ta là một gia đình.

Đây cũng là thông điệp mẹ muốn gửi đến tất cả mọi người làm cha, làm mẹ trong thời đại hiện nay, rằng mỗi thời điểm sẽ có những bước ngoặt, những thay đổi, những kiến thức, những môi trường, những cách làm việc, học tập, cách yêu, các mối quan hệ,... Hết thảy mọi thứ đều khác biệt rất lớn so với thời đại của chúng ta. Những đứa con của chúng ta sinh sau này sẽ phải sống trong sự cạnh tranh lớn hơn chúng ta, những cám dỗ cuộc sống nhiều hơn chúng ta. Những kiến thức, trải nghiệm thực tiễn nhiều hơn chúng ta. Áp lực cuộc sống ở mỗi thời đại đều có, nhưng với mức sống tại thành thị hiện nay, cùng với sự phát triển không ngừng của công nghệ thông tin, sự hiện đại về máy móc, trang thiết bị, quy trình sản xuất,... Tất tần tât mọi thứ tạo nên một thứ gọi là “áp lực” cho giới trẻ, chúng dễ dàng bị “stress”, dễ dàng buông xuôi, mất phương hướng. Là cha mẹ, chúng ta hãy định hướng cho con mình, chứ đừng áp đặt, đừng kể về thời đại của chúng ta rồi mang ra so sánh mà hãy biết đặt vị trí của mình vào vị trí của những đứa con, hãy cảm nhận và đưa ra lời khuyên, lời động viên, sự an ủi bằng tất cả tình yêu thương, sẵn sàng che chở và sẵn

sàng đang rộng vòng tay khi chúng cần. Những đứa con, chúng cần được lớn lên, cần được tôn trọng, chúng cần có quyền tự do riêng, trách nhiệm riêng, nhận thức riêng. Hãy kiên tạo cho chúng một tri thức tốt, một tâm hồn đẹp hơn là việc tạo ra một vỏ bọc cứng từ sức lực của ta, vì không người cha người mẹ nào có thể sống với con cái và bao bọc chúng hết quãng đường đời. Cho con tự do không có nghĩa là không yêu thương con mà là một trong những cách tập cho con khôn lớn và trưởng thành.

***Do gia đình của Năm có mẹ là người Kinh, gốc Sài Gòn và gia đình bà là người đồng bào Hoa, Người Tiều, gốc Triều Châu. Nhà Nội và Ngoại của Năm ở chung một ngõ hẻm gần nhau vì thế trong việc xưng hô trong nhà là theo sở thích của hai bên gia đình và theo cách bé Năm gọi nên sẽ không theo một quy luật nào.

Bài viết chỉ mang tính chất cá nhân, là quan điểm riêng về một trong những cách nuôi dạy con của gia đình nhỏ, là những kinh nghiệm, trong quá trình lớn lên của một người mẹ, muốn con mình có những trải nghiệm tốt hơn trong quá trình khôn lớn thành người.

CHÚ THÍCH

Pà pá - Tiếng Quảng có nghĩa là ba/cha

A mák - Tiếng Tiều có nghĩa là bà nội

A côn - Tiếng Tiều có nghĩa là ông nội

Tùu ý - Tiếng Tiều có nghĩa là dì lớn ở đây tức là dì hai, chị của mẹ

Tùu tĩa - Tiếng Tiều có nghĩa là dượng lớn ở đây tức là dượng 2, chồng của dì hai.

A chik - Tiếng Tiều có nghĩa là chú, em trai của ba.